
Vergaderjaar 2013–2014

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1403

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 juli 2014

Hierbij bied ik u het verslag aan van de Raad Algemene Zaken van 23 juli 2014.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

Voorzitterschapsprogramma Italië

Italië presenteerde het voorzitterschapsprogramma voor het komende half jaar. Prioriteiten die daarbij zijn geïdentificeerd zijn overwinnen van de crisis, bestrijden van werkloosheid, versterken van concurrentiekracht, maar ook respect voor fundamentele rechten en in het bijzonder het versterken van de band tussen burgers en de Europese politiek. Ook uitbreiding blijft een strategische prioriteit van het Italiaanse voorzitterschap, met name ten aanzien van de Westelijke Balkan en Turkije. Regionale strategieën voor de Adriatische en Zee en de Alpenregio zijn door Italië eveneens als prioritair bestempeld. Het Italiaans voorzitterschap wil voorts focussen op de relatie tussen het cohesiebeleid en de nieuwe «*economic governance*», op een speciale bijeenkomst van de RAZ over cohesiebeleid op 19 november a.s.

Lidstaten onderschreven alle in grote lijnen door Italië onderstreepte prioriteiten. Een groot aantal lidstaten wees nadrukkelijk op het versterken en verdiepen van de interne markt – digitaal, diensten – als manier om groei en banen te stimuleren. Ook het sluiten van vrijhandelsakkoorden met de Verenigde Staten, Japan en Mercosur werd door veel lidstaten genoemd als een motor voor groei. Zuidelijke lidstaten legden de nadruk op het onderwerp migratie, waarbij Malta vaststelde dat de druk blijft oplopen voor de lidstaten in de «frontlinie».

Europese Raad

Implementatie conclusies afgelopen Europese Raad

Tijdens de RAZ werd gesproken over de implementatie van de conclusies van de afgelopen Europese Raad, met als belangrijk aandachtspunt de uitwerking van de Strategische Agenda.

Het Italiaanse Voorzitterschap gaf aan het begin van de nieuwe legislatuur te willen aangrijpen om nader te kijken naar het functioneren van de Unie, met een bijzondere aandacht voor subsidiariteit, proportionaliteit en legitimiteit. De Strategische Agenda en de ideeën van de nieuwe Commissie en het Europees parlement op institutioneel vlak zullen moeten worden bijeengebracht. Voorstel van het Voorzitterschap is hiertoe een open discussie in volgende bijeenkomsten van de Raad Algemene Zaken te voeren, over 1) de werking van de instellingen, waaronder de Raad met een focus op de rol van de Raad Algemene Zaken en van de Concurrentieraad; 2) het functioneren/verdieping van de Economische Monetaire Unie; 3) de vraag in hoeverre het Verdrag van Lissabon nog ruimte biedt voor institutionele verbeteringen. Op basis van de bespreking van deze onderwerpen zou het Voorzitterschap tijdens de Raad Algemene zaken van december a.s. een rapport kunnen presenteren. De meeste lidstaten en de Europese Commissie verwelkomden dit idee. Zij spraken zich in het bijzonder positief uit over het voornemen de Raad Algemene Zaken een grotere rol toe te delen bij het zekerstellen van de implementatie van Europese Raad-conclusies in algemene zin en de Strategische Agenda in het bijzonder. Enkele lidstaten, waaronder Nederland, deden direct suggesties voor het beter benutten van de ruimte die het Verdrag van Lissabon biedt, zoals een jaarlijkse bespreking in de Raad van het concept Commissiewerkprogramma en presentaties van kandidaat-commissarissen in vakraden naar analogie van hetgeen reeds in het Europees parlement gebeurt. Een aanzienlijk aantal lidstaten onderstreepte het belang van een degelijke voorbereiding van deze exercitie.

Het Voorzitterschap zegde toe tijdens de informele Raad Algemene Zaken eind augustus een aantal opties aan lidstaten voor te leggen om de discussie te sturen, opdat een helder mandaat kan worden verleend aan een speciaal op te richten projectgroep («*Friends of the Presidency*») die de thematische besprekingen in de Raad zal voorbereiden.

Follow up uitkomsten eerdere Europese Raden

Het Italiaanse voorzitterschap vroeg ook meer in het algemeen aandacht voor de wijze waarop de besluiten van de Europese Raad worden gemonitord. Lidstaten en de Europese Commissie deelden de mening dat de follow-up beter kan. Teneinde de monitoring van Europese Raad-conclusies te verbeteren zou de Raad Algemene Zaken elke maand een thematisch debat over een van de vijf hoofdthema's uit de Strategische Agenda kunnen houden, welke aan het eind van het Voorzitterschap zouden kunnen uitmonden in een bredere politieke discussie. De technische voorbereiding hiervan zou in Coreper moeten plaatsvinden, aldus het Voorzitterschap. Ook zouden de voorzitters van andere Raden in de Raad Algemene Zaken uitgenodigd kunnen worden om te vertellen hoe het er in de betreffende Raadsformatie voor staat. Het Voorzitterschap concludeerde dat de Europese Commissie en de lidstaten geen bezwaar maakten tegen het voorstel.

Presentatie Roadmap 2020

Het Voorzitterschap wees bij de bespreking van de tussentijdse evaluatie van de Europa 2020- strategie op de gecirculeerde roadmap en uitte de wens om alle raadsformaties bij de evaluatie te betrekken. De Commissie wees op haar publieke consultatie, die nog tot eind oktober 2014 loopt en verwelkomde de tot nu toe ontvangen inbreng. Tenslotte deelde de Commissie kort haar eerste indruk van wat tot nu toe is bereikt onder de strategie en stipte enkele resterende uitdagingen aan, waaronder het terugdringen van (jeugd-) werkloosheid.

Toetreding Litouwen tot de Eurozone

De Raad Algemene Zaken stemde formeel in met de toetreding van Litouwen per 1 januari 2015 tot de eurozone als 19^e lidstaat. Ook stelde de Raad Algemene Zaken de wisselkoers vast van de Litouwse munt Litas t.o.v. de Euro. Op 4 juni jl. hebben de Europese Centrale Bank en de Europese Commissie in hun convergentierapporten reeds geconcludeerd dat Litouwen voldoet aan alle criteria. Deze rapporten zijn op 20 juni in de Ecofin Raad besproken en vervolgens heeft de Europese Raad van 26 en 27 juni een positief advies afgegeven. Op 23 juli jl. stemde het Europees parlement formeel in. Het blijft voor het kabinet van belang dat Litouwen wordt aangemoedigd prudent budgettair beleid, structurele hervormingsmaatregelen en macro-prudentieel beleid te blijven doorvoeren. Litouwen heeft hiertoe een *commitment letter* gepresenteerd met beleidsmaatregelen op genoemde aandachtsgebieden.